

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/186/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011287
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122011287.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Kristíny Ferenciovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 09.08.2022, č. k. 2PP/123/2022-94, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22.12.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 67 ods. 1 Trestného zákona a § 68 ods. 5 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, z 15.06.2022 na podmienenečné prepustenie z výkonu postupne uložených trestov odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 11T/66/2014 - 2951 z 20. októbra 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/98/2016-3118 z 12. januára 2017 podľa § 208 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom ku dňu spáchania skutku 13. februára 2014 vo výmere 11 (jedenásť) rokov, ktorý na základe uznesenia Okresného súdu Levice sp. zn. 3Nt/87/2017 z 20. decembra 2017 vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1T/45/2001 z 31. októbra 2002 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1To/12/2003 z 9. apríla 2013 podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. vo výmere 11 (jedenásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, ktorý na základe uznesenia Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2Nt/60/2009 zo 7. augusta 2009 vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, z výkonu ktorého bol uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 3PP/134/2009 z 22. marca 2010 podmienenečne prepustený a uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 3PP/134/2009 z 25. júla 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tos/137/2017 zo 14. novembra 2017 po uplynutí skúšobnej doby podmienenečného prepustenia neosvedčený s rozhodnutím o vykonaní zvyšku trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, 9 (deväť) mesiacov a 7 (sedem) dní.

Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený, priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podanú sťažnosť odôvodnil odsúdený podaním zo dňa 09.08.2022, doručeným súdu prvého stupňa dňa 16.08.2022 tým, že rozhodnutie porušuje záväzky SK čl. 7 a čl. 154c ods. 1 Ústavy a čl. 47 a čl. 49 ods. 3 Charty základných práv EÚ, ktorá hovorí o primeranosti a proporcionalite trestov.

Sťažnosť bola odôvodnená aj obhajcom odsúdeného, podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 26.09.2022, v ktorom uviedol nasledovné (skrátene):

Je pravdou, že odsúdený nemôže byť prepustený z výkonu trestu odňatia slobody 2 roky 9 mesiacov a 7 dní uloženého rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1T/45/2001 zo dňa 31.10.2002 v spojení

s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1To/12/2003 zo dňa 09.04.2003, ktorý musí vykonať na základe uznesenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 3PP/134/2009 zo dňa 25.07.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tos/137/2017 zo dňa 14.11.2017, ale bolo by porušením jeho práva na podmienené prepustenie, keby nemohol byť podmienne prepustený z trestu, ktorý aktuálne vykonáva na základe rozsudku Okresného súdu Komárno sp. zn. 11T/66/2014 zo dňa 20.10.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/98/2016 zo dňa 12.01.2017. Je potrebné pri rozhodovaní o podmienenom prepustení rozlišovať splnenie podmienok z hľadiska výkonu trestu, keď odsúdený vykonáva viac trestov odňatia slobody, ktorých vykonávanie sa považuje za jeden trest a rozlišovať splnenie podmienok podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona u každého uloženého trestu zvlášť. Samozrejme je treba brať do úvahy ustanovenie § 68 ods. 5 Trestného zákona. Ak však odsúdený vykonáva popri sebe viac trestov, z hľadiska výkonu trestu sa považujú za jeden trest a aj lehota na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa počíta z výkonu všetkých postupne uložených trestov, ale podmienky stanovené v ustanovení § 66 ods. 1 Trestného poriadku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa musia posudzovať u každého trestu samostatne. V danom prípade teda môže byť prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý začal vykonávať ako prvý (trest uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 11T/66/2014 zo dňa 20.10.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/98/2016 zo dňa 12.01.2017), v prípade ak spĺňa ďalšie podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody stanovené v Trestnom zákone.

V prípade, ak dôjde k takému prípadu, že odsúdený môže byť prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva ako prvý a nemôže byť prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva ako druhý, pretože už raz bol z tohto výkonu trestu odňatia slobody podmienne prepustený, súd, ktorý rozhodne o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, musí vo výroku svojho rozhodnutia uviesť, z ktorého výkonu trestu odňatia slobody sa podmienne prepúšťa a v rozhodnutí musí aj uviesť skutočnosť, že z výkonu trestu odňatia slobody bude podmienne prepustený až po vykonaní nariadeného trestu odňatia slobody, z ktorého nemôže byť podmienne prepustený. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený po pozitívnom rozhodnutí súdu o jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, z ktorého môže byť prepustený, ak spĺňa podmienky § 66 Trestného zákona, bude fakticky prepustený z výkonu trestu odňatia slobody až po vykonaní trestu odňatia slobody, z ktorého nemôže byť podmienne prepustený podľa § 68 ods. 5 Trestného zákona (viď uznesenie NS SR sp. zn. 6Urtos/1/2016 zo dňa 21.01.2016, ktoré predložil súdu na verejnom zasadnutí a ku ktorému sa súd I. stupňa nevyjadril, v dôsledku čoho považuje napadnuté uznesenie za nepreskúmateľné).

Hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Leopoldov považuje z časti za tendenčné a účelové, pričom v rámci verejného zasadnutia súdu jasne a zrozumiteľne prostredníctvom obhajcu vysvetlil skutočnosti, resp. nedostatky, ktorými trpí predmetné hodnotenie ÚVTOS. Z uvedeného dôvodu aj navrhoval vypočítať zodpovedného zamestnanca ÚVTOS, ktorý vypracoval predmetné hodnotenie riaditeľa ÚVTOS. Súd prvého stupňa však považoval tento návrh za nepodstatný, čo považuje za nesprávny postup súdu. V tomto smere tiež poukazuje na hodnotenie rizika sociálneho zlyhania a metodiku jeho určovania, ktorú považuje za nesprávnu a účelovú. Ako vyplýva z dotazníka hodnotenia rizika sociálneho zlyhania v tomto prípade sa jedná o príliš formalistickú metódu určovania bez prihliadnutia na individuálne pomery každého odsúdeného. Vek a pohlavie sami o sebe predsa nemôžu byť určujúcim faktorom pre vyslovenie záveru, že by bola resocializačná prognóza menej priaznivá. Nie je zrejmé, z akého dôvodu sa pri hodnotení sociálneho rizika skúma minulosť (predchádzajúce odsúdenia) a neprihliada sa na budúcnosť a teda vytvorené podmienky na vedenie riadneho života po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Súd prvého stupňa sa v napadnutom uznesení absolútne nezaoberal osobnými pomermi, na ktoré poukazoval v doterajšom konaní a ktoré sú spôsobilé mať význam pre rozhodnutie o jeho žiadosti. Má zabezpečenú prácu, rovnako má zabezpečené bývanie v mieste trvalého bydliska. Má rodinu, s ktorou udržiava pravidelný kontakt. Má maloletého syna, ktorý si vyžaduje špeciálny prístup vzhľadom na jeho diagnózu (ADHD). Manželka nie je zamestnaná, poberá len sociálne dávky, teda jeho prítomnosť pri rodine je nevyhnutná pre zabezpečenie základných životných potrieb členov jeho rodiny. Počas doterajšieho výkonu trestu si uvedomil nesprávnosť konania a jeho záväzok do budúcnosti sa správať tak, aby aspoň čiastočne odčinil nezákonné konanie vedením riadneho života po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Má teda vytvorené všetky podmienky na vedenie riadneho života a taktiež zabezpečené všetky podmienky postpenitenciárnej starostlivosti.

Súd prvého stupňa sa pri hodnotení druhej materiálnej podmienky absolútne nezaoberal kritériami, podľa ktorých očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím na účel trestu, pričom bez významu nie je

ani zistenie ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne podmienky odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonávania činu. V dôsledku toho považuje napadnuté uznesenie za predčasne vydané a nepreskúmateľné.

Napadnuté uznesenie považuje za predčasne vydané aj z toho dôvodu, že súd odmietol vykonať dokazovanie odsúdeným navrhnutými dôkazmi. Dôkazy považoval za nadbytočné a nepodstatné pre rozhodnutie, pričom takýto postup súdu považuje za arbitrárny. Ním uvádzané súdne rozhodnutia sa primerane vzťahujú aj na jeho prejednávaný prípad a mohli mať nepochybne vplyv na pozitívne rozhodnutie vo veci samej, ale postupom súdu mu bolo odňaté právo na spravodlivý súdny proces a zároveň bolo výrazným spôsobom zasiahnuté do jeho práva na obhajobu. Ďalej namieťa, že prognóza očakávania vedenia riadneho života nemôže byť založená výlučne a len na jeho trestnej minulosti a závažnosti skutku. Ak by záver súdu o nenaplnení podmienky očakávania vedenia riadneho života bol založený výlučne a primárne len na okolnostiach a dôvodoch, ktoré hrali úlohu pri ukladaní samotného trestu odňatia slobody (závažnosť trestnej činnosti) mohlo by prísť k porušeniu zásady zákazu ne bis in idem.

S poukazom na § 34 ods. 3 Tr. por. zdôrazňuje, že trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Je toho názoru, že doposiaľ vykonaný trest (spolu s ďalším trestom, ktorý musí dovykonať) nepochybne naplní prvky individuálnej aj generálnej prevencie.

Zo všetkých okolností prípadu je nepochybne zrejmé, že odsúdený plnením svojich povinností vo výkone trestu preukázal polepšenie. Všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne nepochybne umožňujú urobiť záver o jeho polepšení sa a je na nich možné objektívne založiť i prognózu, že v budúcnosti skutočne povedie riadny život. Predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti mohol súd prvého stupňa podporiť i uložením dohľadu probačného a mediáčného úradníka a tiež uložením primeraných obmedzení a povinností.

Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov žiada Krajský súd v Trnave, aby napadnuté uznesenie zrušil a vyhovel návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Sťažnosť následne odôvodnil aj odsúdený podaním zo dňa 09.08.2022, doručeným súdu prvého stupňa dňa 30.09.2022 nasledovne (skrátene):

Poukazuje na to, že súd prvého stupňa odmietol vykonať ním navrhované dôkazy, napriek tomu, že sú podporované judikatúrou ESLP. Postup súdu prvého stupňa je v tomto smere nedôvodný, svojvoľný a arbitrárny. Poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Žilina, sp. zn. 1To/91/2010 zo dňa 21.09.2010, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Tdo/25/2019 zo dňa 04.06.2019 a uvádza, že medzi trestami vznikla disharmónia, t. j. narušenie už individualizovaného trestu, pritom žiadny súd tieto tresty nespájal v zmysle § 43 Trestného zákona.

Poukazuje na trest uložený mu Okresným súdom Komárno (termín podmieneného prepustenia dňa 14.06.2021) a uvádza, že právo odsúdeného bolo zmarené aj napriek tomu, že Najvyšší súd SR sp. zn. 6Urtos/1/2016 zo dňa 21.01.2016, takúto možnosť pripúšťa.

Ďalej poukazuje na trest uložený Okresným súdom Trnava a nález ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 a Nález ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 4022/2018 zo dňa 30.07.2019 a uvádza, že kumuláciou dvoch a viacerých trestov vznikol trest, ktorý v celkovej výmere t. j. 13 rokov a 9 mesiacov a 7 dní je neprimeraný trestnému činu a pomerom páchatel'a. V zmysle judikatúry ESLP vzniká nespravodlivý a neprimeraný trest, ktorý nevlýva len na odsúdeného, ale aj na jeho rodinu. V tejto súvislosti poukazuje na jeho chorého syna. Spôsob rozhodovania prvostupňového súdu porušuje ústavné práva a zásady upravené v čl. 12 ods. 1, 2 a čl. 13 ods. 4 Ústavy SR. Ustanovenia trestných kódexov nemôžu byť vykladané izolovane a výnimka neplatí ani na ustanovenia § 66 až 68 Trestného zákona a taktiež § 34 ods. 3 a ods. 4 Trestného zákona. Poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To 88/2021 zo dňa 16.02.2022 a definíciu pomerov páchatel'a a uvádza, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s najlepším záujmom dieťaťa a neprihliadol na zdravotný stav syna odsúdeného a vplyv takto vysokého trestu na choré dieťa.

Ďalej argumentuje uzneseniami Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/98/2016 zo dňa 12.01.2017, Okresného súdu Komárno sp. zn. 11T/72/2016 zo dňa 18.04.2018 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/98/2016 zo dňa 12.01.2017, kedy súd mimoriadne znížil trest, keď poškodený zmenil postoj k odsúdenému a uviedol, že uloženie trestu odňatia slobody v hornej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby (vo výmere 13 a viac rokov) by bolo neprimerane prísne z dôvodu prihliadnutia na súčasný postoj oboch poškodených.

Postup prvostupňového súdu, kedy odôvodnil zamietnutie jeho žiadosti o podmienené prepustenie jeho trestnou minulosťou je porušením čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd. Ide o zásadu ne bis in

idem a poukazuje na nález ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 482/2018 zo dňa 28.11.2018. Prvostupňový súd v rámci tohto konania túto zásadu porušil. Ďalej poukazuje na nález ÚS ČR II. ÚS 482/18 zo dňa 28.11.2018. Odsúdený žiada sťažnostný súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na nové konanie s tým, že bude súd prvého stupňa povinný vykonať dokazovanie a vysporiadať sa s dôkazmi navrhnutými odsúdeným.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 psím. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutí citovaných vo výroku napadnutého uznesenia.

V odôvodnení napadnutého uznesenia prvostupňový súd konštatoval, že formálna podmienka na podmiennečné prepustenie odsúdeného nebola ku dňu rozhodovania súdu na verejnom zasadnutí o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody splnená. Trestný zákon výslovne vylučuje opätovné podmiennečné prepustenie z výkonu toho istého trestu. Odsúdený bol z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1T/45/2001 z 31. októbra 2002 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1To/12/2003 z 9. apríla 2003 vo výmere jedenásť rokov a šesť mesiacov podmiennečne prepustený uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 3PP/134/2009 z 22. marca 2010. Na verejnom zasadnutí konanom 25. júla 2017 súd rozhodol o neosvedčení odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia a nariadil mu výkon zvyšku trestu odňatia slobody (dva roky, deväť mesiacov a sedem dní). Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 3Tos/137/2017 zo 14. novembra 2017 sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu o jeho neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia zamietol. Od 14. februára 2014 (po započítaní doby strávenej vo väzbe) odsúdený vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 11T/66/2014 - 2951 z 20. októbra 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/98/2016-3118 z 12. januára 2017 vo výmere jedenásť rokov. Dve tretiny trestu odňatia slobody uloženého Okresným súdom Komárno odsúdený vykonal 14. júna 2021. Po pripočítaní zvyšku trestu odňatia slobody uloženého Krajským súdom v Nitre vo výmere dva roky, deväť mesiacov a sedem dní vychádza splnenie formálnej podmienky u odsúdeného na 21. marca 2024.

Súd prvého stupňa zároveň preskúmal aj splnenie materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného a zistil, že hodnotenie riaditeľa ústavu z 24. júna 2022 je vnútorne rozporné. Na jednej strane je správanie a vystupovanie odsúdeného hodnotené ako nestabilné a kolísavé a na druhej strane rešpektuje príkazy a nariadenia príslušníkov, plní si povinnosti, dodržiava interné normy, vyhýba sa konfliktným situáciám v kolektíve odsúdených, bol sedemkrát disciplinárne odmenený a nedisciplinárne potrestaný nebol. Navyše prejavil záujem o prácu a je pracovne zaradený, kde k pracovným úlohám pristupuje zodpovedne, je zručný, snaživý, pracuje samostatne a jeho pracovná morálka je dlhodobou hodnotená kladne. Z hodnotenia je nepochybné, že odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania len čiastočne - je vedený k sebareflexii, sebadisciplíne a využitiu jeho osobnostných rezerv do budúcnosti, avšak doposiaľ to všetko u odsúdeného nebolo naplnené. Odsúdený už bol vo výkone trestu odňatia slobody, preto sa odsúdený v podmienkach výkonu trestu dokáže správať na požadovanej úrovni. Túto skutočnosť uviedol aj riaditeľ ústavu v závere hodnotenia, keď vyhodnotil správanie i aktivitu odsúdeného v prospech podmiennečného prepustenia. Druhá materiálna podmienka u odsúdeného splnená nebola, keď žiadna z objektívne zistiteľných skutočností nedávala dostatočnú záruku, že by odsúdený v prípade podmiennečného prepustenia viedol riadny život. K tomuto záveru súd viedla predovšetkým menej priaznivá resocializačná prognóza, stredné riziko recidívy trestnej činnosti a trestná minulosť odsúdeného, ktorý sa dopustil najzávažnejšieho trestného činu rozpoznaného našim právnym poriadkom (vražda) a z výkonu trestu odňatia slobody za trestný čin vraždy bol podmiennečne prepustený. Počas skúšobnej doby podmiennečného prepustenia sa dopustil ďalšieho násilného trestného činu (zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby), kde ako poškodené vystupovali manželka, stará matka a svokra odsúdeného. Správanie odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia malo za následok, vzhľadom na závažnosť spáchaného

skutku, nielen uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, ale i neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia a nariadenie výkonu zvyšku uloženého trestu.

Konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia bolo v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil všetky potrebné listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd považuje napadnutý výrok za vecne správny a s vyhodnotením formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody sa stotožňuje.

Z obsahu sťažnosti odsúdeného k splneniu formálnej podmienky na jeho podmiennečné prepustenie je zrejmé, že tvrdí, že napriek tomu, že má nariadený výkon trestu odňatia slobody, z ktorého je možné jeho podmiennečné prepustenie a zároveň má, ako druhý v poradí, nariadený výkon trestu odňatia slobody, z ktorého podmiennečné prepustenie nie je možné, je možné, po splnení ďalších (materiálnych) podmienok, jeho podmiennečné prepustenie.

S týmto právnym názorom odsúdeného sa sťažnostný súd stotožňuje. Napriek tomu, že z výkonu jedného z dvoch trestov odňatia slobody nie je jeho podmiennečné prepustenie s poukazom na § 68 ods. 5 Trestného zákona možné, nemožno toto obmedzenie vzťahnuť aj na trest uložený mu rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 11T/66/2014 z 20.10.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/98/2016 z 12.01.2017. Na uvedenú problematiku reagovala aj novela Trestného zákona zákonom č. 321/2018 Z. z., ktorá explicitne stanovila posudzovanie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie pri postupne uložených trestoch odňatia slobody. Možno teda uzavrieť, že odsúdený má právny nárok na to, aby po splnení formálnej podmienky boli súdom preskúmané aj materiálne podmienky na jeho podmiennečné prepustenie.

Právnou otázkou v tomto prípade je ustálenie splnenia formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného, nakoľko sa u neho jedná o špecifický prípad, kedy má ako posledný trest odňatia slobody nariadený trest, z ktorého podmiennečné prepustenie nie je možné. V tomto kontexte odsúdený poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktorý v rozhodnutí zo dňa 21.01.2016, sp. zn. 6Urtosť/1/2016 vyriešil predmetnú právnu otázku tak, že posudzoval splnenie formálnej podmienky a následne aj materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie pre jednotlivé tresty oddelene. Dospel k záveru, že v takomto prípade je formálna podmienka splnená po výkone zákonom stanovenej časti výkonu trestu odňatia slobody, z ktorého je podmiennečné prepustenie možné s tým, že reálne k podmiennečnému prepusteniu odsúdeného prípade až po tom, čo vykoná celý trest odňatia slobody, z ktorého výkonu podmiennečné prepustenie nie je možné.

S týmto právnym záverom sa sťažnostný súd v tomto prípade nestotožnil. Odo dňa 01.01.2019 nadobudla účinnosť novela Trestného zákona č. 321/2018 Z. z. (viď. bod 15 tohto uznesenia), ktorou bola prijatá právna úprava, ktorá reflektovala dovtedajšiu rozhodovaciu činnosť súdov pri riešení splnenia formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody pri postupne uložených trestoch odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), § 67 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2 Trestného zákona.

V tomto kontexte sťažnostný súd uvádza, že pri každom z uložených trestov odňatia slobody sa pre posudzovanie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vypočíta pomerná časť, ktorú musí odsúdený vykonať podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona alebo § 67 Trestného zákona a k tejto sa, v prípade nariadenia takéhoto trestu, pripočíta celý zvyšok trestu odňatia slobody, ktorý bol odsúdenému nariadený z dôvodu, že v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nevedol riadny život. Je tomu tak z dôvodu, že podľa § 68 ods. 5 Trestného zákona opätovné podmiennečné prepustenie z výkonu toho istého trestu nie je možné.

Tento záver súdu pri posudzovaní splnenia formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie vychádza z koncepcie, že pre účely podmiennečného prepustenia sa výkon postupne nariadených trestov odňatia slobody považuje za trest jediný, a to z dôvodu, že správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody je potrebné hodnotiť, z hľadiska dosiahnutia prevýchovy odsúdeného, komplexne.

Sťažnostný súd konštatuje, že u odsúdeného je možné podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, avšak až po splnení formálnej podmienky, ktorá u odsúdeného nastane až dňa 21.03.2024. Tento záver je zrejmý aj zo skráteného výpisu klienta z ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou,

v ktorom ústav konštatuje splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného dňom 21.03.2024.

Sťažnostný súd v tomto smere poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 07.04.2022, sp. zn. 5Tos/36/2022, ktorým sťažnostný súd taktiež zamietol sťažnosť odsúdeného proti rozhodnutiu Okresného súdu Trnava zo dňa 20.01.2022, sp. zn. 8PP/84/2021, ktorý zamietol žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rovnako z dôvodu nesplnenia formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie. Odsúdený aj v rámci tohto konania uplatňoval totožné námietky, na ktoré mu sťažnostný súd odpovedal. Od tohto rozhodnutia sa nič podstatné nezmenilo (odsúdený stále nespĺňa formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie), preto súd nemá dôvod zaujať k totožnej právnej veci rozdielne právne stanovisko.

K rovnakým záverom došiel v rámci svojej rozhodovacej činnosti aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 30.11.2022, sp. zn. IV. ÚS 619/2022, ktorým odmietol ústavnú sťažnosť odsúdeného proti rozhodnutiu Okresného súdu Trnava zo dňa 20.01.2022, sp. zn. 8PP/84/2021 a Krajského súdu v Trnave zo dňa 07.04.2022, sp. zn. 5Tos/36/2022. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že nezistil v napadnutom uznesení krajského súdu, ktoré posudzoval v spojitosti s napadnutým uznesením okresného súdu, prvky prílišného formalizmu, neodpovedanie na námietky sťažovateľa, či neposkytnutie súdnej ochrany, pričom súdy svoj záver o predčasnosti návrhu zrozumiteľne a s odkazom na konkrétne okolnosti a aplikovanú právnu úpravu odôvodnili.

Návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie (rovnako ako aj sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu) sa v podstatných bodoch zhoduje s jeho predchádzajúcim návrhom, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté (bod 22 tohto uznesenia), pričom ani Ústavný súd Slovenskej republiky nezaujal k danej právnej veci (posudzovanie splnenia formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie) odlišné stanovisko.

Sťažnostný súd zdôrazňuje, že v prípade rozhodovania o podmiennečnom prepustení nie sú na mieste ani námietky odsúdeného voči výške trestu a jeho neprimeranosti, keďže jednotlivé tresty odňatia slobody mu už boli právoplatne uložené. V rámci vykonávacieho konania, resp. konania o žiadosti o podmiennečné prepustenie, nie sú súdy oprávnené rozhodovať o zmene ich výmery. Ak bol odsúdený presvedčený o neprimeranosti jednotlivých trestov, mohol ich výmeru namietiť v rámci odvolacieho konania, príp. ich zjavnú neprimeranosť a nezákonnosť v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Námietky týkajúce sa splnenia materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie nie sú v rámci tohto konania dôvodné. Keďže u odsúdeného nebola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie, nie je možné pristúpiť k hodnoteniu splnenia materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie, nakoľko sa jedná a kumulatívne podmienky, z ktorých už prvá nebola splnená. V tomto smere prvostupňový súd zvolil nesprávny postup, keď preskúmal aj materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie, a to napriek tomu, že konštatoval nesplnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Návrhy na doplnenie dokazovania prednesené odsúdeným a následne namietané v rámci sťažnostného konania, sa týkajú práve posudzovania splnenia materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného, a preto postupoval prvostupňový súd správne, keď týmto nevyhovel práve pre nesplnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného.

S poukazom na uvedené, sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.